

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีเชิงพรรณนา (Descriptive) อธิบายข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บข้อมูลมีหลายวิธี ได้แก่ การศึกษาข้อมูลจากเอกสารทางประวัติศาสตร์ รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ การสำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากสถานที่ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสำรวจและศึกษาเอกสารการดำเนินงานของบริษัท ivothok จำกัด เพื่อนำมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลตามกรอบการวิจัยที่กำหนด

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร คณะกรรมการ และที่ปรึกษาบริษัทลูกหลานของผู้ก่อตั้ง ซึ่งเป็นผู้มีข้อมูลหรือมีความเกี่ยวข้องกับการจัดตั้งและการดำเนินงานของ ivothok มาตั้งแต่อดีต และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในปัจจุบัน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.2.1 แบบบันทึกข้อมูล โดยคณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการจดบันทึกที่รายงานการประชุมร่วมกับคณะผู้บริหารของบริษัท ivothok จำกัด จากการตั้งคำถาม สนทนา แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกัน และทำการสรุปผลเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ได้เพื่อเปรียบเทียบความสอดคล้องกับเอกสารสำคัญของบริษัทในแต่ละยุคหรือเหตุการณ์ในช่วงของการศึกษาวิจัย

3.2.2 แบบสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามที่มีจุดสนใจเฉพาะ (Focus Interview) ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย และแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ในลักษณะที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant Interview) ได้แก่ ผู้บริหาร คณะกรรมการบริหารและที่ปรึกษาของบริษัท ivothok จำกัด เพื่อที่จะบันทึกรายละเอียดของข้อมูลจากความทรงจำของบุคคลผู้มีส่วนร่วมหรือรับรู้ในเหตุการณ์เกี่ยวกับพัฒนาการการดำเนินงานของบริษัท

3.2.3 โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ เช่น เทปบันทึกเสียงและกล้องถ่ายภาพ เพื่อบันทึกข้อความที่ได้จากการสัมภาษณ์ การประชุม และจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมีการบันทึกภาพการ

พบปะสนทนาระหว่างทีมผู้วิจัยกับคณะกรรมการบริหารของบริษัท การบันทึกภาพสถานที่สำคัญ รูปถ่าย และเอกสารต่างๆ เพื่อนำมาประกอบในการจัดทำรายงานผลการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

เป็นการรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น สิ่งพิมพ์ สมุดบันทึกการทำงาน รวมถึงรูปถ่ายต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการของบริษัทตลอดจน ประวัติศาสตร์วิวัฒนาการทางด้านโลจิสติกส์และการขนส่งทางน้ำ และเอกสารต่างๆ ทั้งที่เป็น เอกสารทางราชการ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการหรือการก่อตั้งบริษัท โงวสก จำกัด ตลอดจนข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางด้าน เศรษฐกิจ การเมืองและสังคมของประเทศไทยในช่วงระยะเวลาดังกล่าว

3.3.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการ บริหาร ผู้บริหาร ทีมงานของบริษัท รวมถึงบุคคลต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของ บริษัท ทั้งในลักษณะที่เป็นการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Focus Interview) และการสัมภาษณ์เป็นทางการ แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ที่มีการกำหนดคำถามชัดเจน และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็น ทางการจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant Interview) ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัย

สำหรับข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากการปฏิบัติงานในพื้นที่หรือสถานที่ ที่เกี่ยวข้อง กับ บริษัท เป็นข้อมูลที่คณะผู้วิจัยได้จากการสังเกตและการสอบถามบุคคลในพื้นที่ เช่น สถานที่ตั้งหรือ ที่ทำการของบริษัทแต่ละแห่งตั้งแต่เริ่มต้นกิจการ และเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือเป็นผู้มีความรู้และ สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของบริษัทพร้อมกับคณะผู้วิจัยลงไปพื้นที่หรือสถานที่ จริงพร้อมกัน เพื่อให้บุคคลดังกล่าวสามารถที่จะนิภาพย้อนรอยเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอดีต จากความทรงจำที่ได้รับการกระตุ้นจากการ ได้สัมผัสและพบเห็นสถานที่ดั้งเดิมของบริษัท เพื่อที่จะ นำมาเปรียบเทียบและยืนยันกับหลักฐานในด้านอื่นๆ ประกอบกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้อง และสอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและทำการ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation Data Testing) ได้แก่

3.4.1 ใช้แหล่งข้อมูลหลายแหล่งสำหรับการวิเคราะห์เรื่องเดียวกัน คือ จากบุคคลที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหาร ที่ปรึกษาคณะกรรมการของบริษัท พนักงานอาวุโส และบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับบริษัท โงวฮก จำกัด

3.4.2 ใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน คือจากเอกสารและรูปถ่ายต่างๆ การสัมภาษณ์หรือสนทนารายบุคคล/กลุ่ม และการสำรวจพื้นที่ภาคสนาม

3.4.3 ใช้วิธีการเก็บข้อมูลภายในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน คือ จากการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญของบริษัทที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของบริษัทในช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกัน การสำรวจพื้นที่ภาคสนามเพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการดำเนินงานของบริษัท เริ่มตั้งแต่ยุคเริ่มต้นจนถึงยุคปัจจุบัน

นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลจากเอกสารสำคัญ (Content Analysis) เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น การจำแนกกลุ่มและจัดระบบข้อมูล (Typology and Taxonomy) โดยการนำข้อมูลที่ได้จำแนกและจัดหมวดหมู่ออกให้เป็นระบบตามกรอบแนวคิดของการวิจัย เช่น ข้อมูลพัฒนาการดำเนินงานของบริษัทตามสถานการณ์ในช่วงเวลาต่างๆ หรือข้อมูลจากบุคคลที่สำคัญที่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาที่กำหนด รวมถึงใช้วิธีการวิเคราะห์ส่วนประกอบ (Componential Analysis) เป็นการนำข้อมูลที่นำมาทำการแยกให้เห็นถึงปัจจัยและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัยตามกรอบแนวคิดวิจัย โดยวิเคราะห์ให้เห็นองค์ประกอบย่อยต่างๆ ในแต่ละส่วนเช่น การวิเคราะห์ปัจจัยภายในของบริษัทที่แยกเป็นหมวด เช่น นโยบายหรือปรัชญาการบริหาร ผู้บริหาร บุคลากร งบประมาณ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวกับ พัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เป็นต้น

3.5 การสรุปผลวิจัย

เนื่องจากรายงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลจึงนับเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผลงานวิจัยมีความน่าเชื่อถือ คณะผู้วิจัยจึงได้ทำการตรวจสอบและประเมินผลความถูกต้องของข้อมูล (Verify) อีกครั้งหนึ่ง กล่าวคือ เมื่อได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสอบถาม การสำรวจพื้นที่ภาคสนามแล้ว ก็นำข้อมูลที่นำมาทำการวิเคราะห์และสรุปผล จากนั้นจึงจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์นำเสนอต่อกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบด้วยผู้บริหาร คณะกรรมการและที่ปรึกษาบริษัท ลูกหลานของผู้ก่อตั้ง แต่ละท่านเพื่อทำการตรวจทานและยืนยันความถูกต้องของข้อมูลที่ปรากฏในสรุปรายงานวิจัยเป็นครั้งสุดท้าย หลังจากนั้นคณะผู้วิจัยจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติม หรือตัดทอนเนื้อหาให้เป็นการสอดคล้องกับข้อคิดเห็นต่างๆ เพื่อจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อไป